

1 december 2015

Betreft: Toenemende blootstelling aan elektromagnetische straling in Brussel

Geachte burgemeester,
Geachte schepenen,
Geachte gemeenteraadsleden,

Wij maken ons zorgen over de steeds toenemende stralingsbelasting in Brussel en de impact daarvan op de gezondheid en het welzijn van de Brusselaar.

De stralingsnorm werd in 2013 in het belang van de operatoren versoepeld, waardoor deze nu 4 keer lakser is dan wat de Hoge Gezondheidsraad aanbeveelt.

De komst van 4G zorgde voor de bijkomende installatie van honderden extra, krachtige zendantennes. Daarnaast is er de niet-aflatende proliferatie van wifi en andere draadloze toepassingen.

Brussel moet stralen, maar geen schadelijke elektromagnetische straling

Honderden wetenschappelijke studies tonen de schadelijke effecten van deze straling aan: kanker, neurologische schade, slaapstoornissen, hoofdpijn, cognitieve problemen, ... In 2011 classificeerde de Wereldgezondheidsorganisatie deze straling officieel als potentieel kankerverwekkend (categorie 2B, net zoals lood, DDT, uitlaatgassen, acrylnitril, ...) en sindsdien gaan meer en meer stemmen op voor een classificatie als 'waarschijnlijk' kankerverwekkend.

Bepaalde mensen zijn zeer gevoelig ('elektrogevoelig') voor de effecten van deze straling, die hun gezondheid op soms ernstige wijze ondermijnt. Zij krijgen acute symptomen zoals hoofdpijn of hartritmestoornissen in de nabijheid van stralingsbronnen zoals wifi.

In meer en meer landen worden intussen maatregelen genomen om de blootstelling aan straling te reduceren, in het bijzonder de blootstelling van kwetsbare groepen zoals kinderen.

In Frankrijk werd in januari dit jaar een wet aangenomen die het gebruik van wifi in crèches officieel verbiedt en het gebruik ervan op de lagere school inperkt. In eigen land werden en worden in Gent, Leuven en Mechelen gelijkaardige maatregelen genomen of gepland. In Parijs wil men wifi weghalen uit de jeugdafdelingen van bibliotheken¹. In de Verenigde Staten zijn er initiatieven om in lokale overheidsgebouwen waarschuwingsborden te plaatsen die de aanwezigheid en locatie van wifi-antennes aanduiden, zodat bijvoorbeeld zwangere vrouwen ze kunnen vermijden².

Het Brusselse stadsbestuur lijkt van deze ontwikkelingen echter niet op de hoogte te zijn, maar neemt integendeel initiatieven die de stralingsbelasting steeds groter maken.

¹ <https://www.actualitte.com/article/monde-edition/le-chsct-de-la-direction-des-affaires-culturelles-de-paris-vote-pour-la-loi-abeille/59324>

² www.theislandnow.com/great_neck/legislation-eyed-for-wi-fi-warnings-in-county-buildings/article_24023694-3142-11e5-9924-cbbcf422243f.html et <http://www.newsday.com/long-island/suffolk/wireless-routers-to-get-warning-signs-at-suffolk-county-buildings-1.9674333>

Zijn 'smart cities' werkelijk een slim idee?

Veel van deze initiatieven kaderen in het streven om van Brussel een 'smart city' te maken³.

Wij hebben de indruk dat het concept van 'smart cities' bedacht is door de marketingafdelingen van techno- en telecombedrijven om hun digitale en draadloze zendapparatuur beter te kunnen verkopen, onder het mom dat al deze technologische gadgets nodig zijn om de stad van de toekomst te realiseren.

Voor de gezondheid en het welzijn van de burgers zijn dergelijke smart cities echter rampzalig, omdat men een omgeving creëert die geheel gevuld is met draadloze zendantennes die continu kankerverwekkende straling uitzenden.

Concreet willen wij het Brusselse stadsbestuur oproepen om een halt toe te roepen aan volgende initiatieven:

1. Wifi in de vuilbakken in de voetgangerszone

Via de pers vernemen wij dat de Stad Brussel 150.000€ zal uitgeven aan met wifi uitgeruste vuilbakken in de voetgangerszone.

Wij zijn absoluut niet overtuigd door de argumenten die worden gegeven voor deze 'slimme' vuilbakken, waarvan de fabricatie, de recyclage en het onderhoud een buitensporige milieu-impact hebben vergeleken met 'domme' vuilbakken. De voordelen in termen van de openbare netheid zijn volgens ons geenszins aangetoond. Bovendien kunnen dergelijke vuilbakken in panne vallen en zullen schaarser zijn dan eenvoudigere vuilbakken.

Bovendien vinden wij dat het gaat om een toepassing die de extra stralingsblootstelling hoegenaamd niet kan verantwoorden.

Het is perfect mogelijk om de openbare netheid te garanderen zonder bijkomende zendantennes die in tegenstelling tot de zendantennes op de daken, op zeer korte blootstellingsafstand tot nabije personen worden geplaatst.

Graag vernemen wij wat de technische kenmerken van de zendantennes in deze vuilbakken zijn en of de stralingsblootstelling al dan niet continu aanwezig zal zijn.

Indien het men werkelijk wil opteren voor geconnecteerde vuilbakken die schaarser, duurder, fragieler en milieubelastender zijn, dan is het ook volkomen mogelijk om de vuilbakken aan te sluiten op het kabeldistributienetwerk en de communicatie via de kabel te laten verlopen. Qua kabelnetwerk is België reeds een voorloper op technologisch vlak. Waarom de troeven die we reeds hebben niet uitspelen?

2. Wifi op de pleinen en in de metrostations

Verschillende grote pleinen in de stad werden intussen uitgerust met wifi-antennes (Grote Markt, Muntplein, De Brouckèreplein, ...). De Stad Brussel, Staatssecretaris Bianca Debaets en het Centrum

³ Zie <http://smartcity.brussels>

voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) willen nog meer antennes plaatsen op andere pleinen.

De vraag is echter: waarom? Zijn dit initiatieven die werkelijk doordacht zijn of zijn beleidsmakers ten prooi aan 'wifi-koorts'?

In heel Brussel is er reeds een overaanbod aan al dan niet gratis wifi-netwerken: op hotels, in cafés en restaurants, in wasserettes, bankfilialen, ... Letterlijk overal is er (gratis) wifi beschikbaar, zeker ook op de pleinen. Toeristen en andere personen hebben reeds méér dan voldoende mogelijkheid om online te gaan met smartphone of tablet.

Personen die het nodig vinden om werkelijk óveral en áltijd online te kunnen gaan, hebben daar bovendien ook de mogelijkheid toe via 3G en 4G. Speciaal in het belang van deze personen heeft de Brusselse regering de stralingsnormen versoepeld.

Het huidige beleid is met andere woorden geheel gericht op personen die een grote afhankelijkheid van of zelfs verslaving aan mobiele apparaten vertonen (met overigens ook tal van negatieve gevolgen op sociaal vlak). Wij menen dat deze personen momenteel reeds meer dan voldoende aan hun trekken komen.

Er wordt daarentegen op geen enkele manier tegemoet gekomen aan de bezorgdheid van een groeiende groep mensen die zich bewust zijn van de mogelijke gezondheidsrisico's en die willen wonen en werken in de stad zonder overmatige (passieve) stralingsblootstelling, voor zichzelf en voor hun kinderen.

Voor elektrogevoelige personen, volgens schattingen zo'n 3% van de bevolking, wordt wonen en werken in de stad op deze manier stilaan onmogelijk gemaakt, wat een discriminatie en een schending van hun mensenrechten inhoudt.

Wij merken graag op dat wifi of mobiel internet geen basisbehoeften zijn, de behoefte aan een gezond leefmilieu is dat wel. Het is een basisrecht dat in de Grondwet ingeschreven staat.

Gebrek aan respect voor het voorzorgsprincipe

Samengevat willen wij stellen dat er reeds een overaanbod is aan wifi-netwerken in de stad en dat het geen zin heeft om steeds meer netwerken bovenop elkaar te accumuleren en tot in het absurde steeds meer zendantennes bij te plaatsen. Er is nood aan rationalisering, innovatieve stralingsefficiënte oplossingen en een optimaal gebruik van de netwerken en aanbieders die er reeds zijn.

In het licht van de huidige wetenschappelijke stand van de zaken en de vele waarschuwingen die er reeds kwamen uit de medische wereld, is de steeds toenemende stralingsbelasting onverantwoord.

De Stad Brussel kan op geen enkele wijze garanderen dat de vele wifi-zenders die ze overal inplant onschadelijk zijn voor de gezondheid. Ze kan de mogelijkheid niet uitsluiten dat er nefaste gevolgen zijn voor de gezondheid, op korte maar zeker op langere termijn. Ook in termen van aansprakelijkheid is dit van belang, dat merkt ook de Leuvense kankerspecialist Dr. Stefaan Van Gool, op in een artikel in De Standaard ('Stop met hotspots op straat', 29/10/2010):

“Men stelt de mensen voortdurend voor voldongen feiten. Zulke beslissingen staan haaks op het voorzorgsprincipe. Bovendien duwen ze de mensen een beslissing in de strot. Willen of niet: mensen zullen midden in het stralingsveld van zo'n hotspot zitten. Wil iedereen dat wel? Wie thuis een draadloos netwerk heeft, kiest daarvoor. Op openbare plaatsen kies je daar niet voor: het is er gewoon. Men legt voortdurend de waarschuwingen naast zich neer. Dat is zeer onverstandig. Als later onomstotelijk komt vast te staan dat er schadelijke gevolgen zijn van al die straling, wie zal er dan verantwoordelijk worden gesteld?”

Geachte burgemeester, geachte schepenen en gemeenteraadsleden, de steeds toenemende blootstelling aan gepulste, hoogfrequente straling vormt een ernstig probleem voor de volksgezondheid. Wij vragen u dan ook om een halt toe te roepen aan het installeren van steeds meer wifi-netwerken in de openbare ruimte.

Wij vragen u om ons uw standpunt hierover te verduidelijken en aan te geven welke maatregelen u plant te nemen om te garanderen dat het voorzorgsprincipe wordt gerespecteerd en dat een gezonde leefomgeving wordt behouden/hersteld.

Voor meer informatie over de stralingsproblematiek kunt u terecht op de volgende websites:

www.beperkdestraling.org

www.demobilisation.wordpress.com

www.facebook.com/beperkdestraling

www.teslabel.be

www.grondes.be

www.ensow.be

www.arehs.be

Wij danken u alvast voor de aandacht die u aan dit schrijven besteedt en kijken uit naar uw antwoord.

Jan Allein
voor Beperk de Straling
Beperk.de.straling@gmail.com

Damien Compère
voor AREHS (Association pour la Reconnaissance
de l'Electro Hyper Sensibilité)
info@arehs.be

Olivier Galand
voor grONDES
bxlgrondes@gmail.com

Charles Six
voor het Comité Sainte Famille (Woluwe-Saint-
Lambert)
charles.six@gmail.com

José Garcia
voor le Syndicat des Locataires
syndicatdeslocataires@gmail.com

het Comité Tervueren-Montgomery
tervueren.montgomery@gmail.com

Jean-Baptiste Godinot
voor Respire asbl
jeanbaptistegodinot@scarlet.be

Vinciane Verly et Vincent Quittre
pour Ecole Numérique Sans Ondes Wifi
ensow.be@gmail.com

In cc van deze brief: Céline Vanderborght (Smart City Manager voor Brussel), Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest en staatssecretaris Bianca Debaets.